

ІНТЕГРАЦІЯ РЕПРОДУКТИВНОЇ ТА ТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ БАКАЛАВРІВ З КІБЕРБЕЗПЕКИ

Бацуровська І.В., доктор педагогічних наук, доцент, Миколаївський національний аграрний університет, доцент кафедри електроенергетики, електротехніки та електромеханіки

Самойленко О. О. Кандидат педагогічних наук, доцент, Навчально-науковий інститут інформаційної безпеки Служби Безпеки України, м. Київ, Україна

З'ясуємо, в якому співвідношенні знаходиться репродуктивна та творча діяльність. В. М. Дружинін підгрунтя творчості вбачає у репродуктивній діяльності, у наслідуванні зразка. Щоб творити, необхідно шляхом наслідування засвоїти зразок активності людини-творця, вийти на новий рівень оволодіння культурою та самостійно спрямуватися далі. Водночас А. В. Хуторський зазначає, що творча діяльність учнів не передбачає у них попередніх вмінь діяльності за зразком. Навпаки, репродуктивна діяльність дітей, якщо вона попередньо засвоюється та закріплюється, негативно впливає на можливість творчості у наступному, створюючи в учнів шаблонні уявлення про освітні продукти. Репродуктивна діяльність може сприяти творчості лише у тому випадку, якщо за її допомогою засвоюються способи діяльності, а не зміст навчання.

Репродуктивна діяльність характеризується тим, що матеріал подано в готовому вигляді, його використовують у типових ситуаціях. Ця діяльність має на меті засвоєння готових знань та способів дії у певних ситуаціях. Основними розумовими діями тут виступають сприйняття, засвоєння, запам'ятовування та відтворення знань, поданих учнем у готовому вигляді. Відтворення може відбуватись або як копіювання або як вільний переказ. Це не міняє суті репродуктивної діяльності – вона не створює нового продукту (ні знань, ні способів діяльності).

Репродуктивний метод навчання використовується для формування вмінь і навичок учнів на рівні, що дозволяє застосовувати їх в умовах, які раніше розглядалися, або трохи змінених. Учитель за допомогою системи завдань організовує діяльність учнів з неодноразового відтворення повідомлених знань або способів діяльності.

Учитель користується усним і друкованим словом, наочними засобами навчання, а учні використовують ті ж самі засоби для виконання завдань, маючи примірник, повідомлений або вказаний учителем.

Для підвищення ефективності репродуктивного підходу до навчання методисти та вчителі розробляють спеціальні системи вправ, завдань (дидактичний матеріал), а також програмовані матеріали, які забезпечують зворотний зв'язок і самоконтроль.

Використання репродуктивного методу необхідно дозувати, бо зловживання великою кількістю одноманітних завдань і вправ знижує інтерес

до вивчення нового матеріалу, виключає можливість здійснювати пізнавальну діяльність учнів у зоні їх найближчого розвитку.

У процесі навчання найчастіше репродуктивний метод використовується в поєднанні з пояснювально-ілюстративним.

Отже, основою будь-якої творчості є конкретні знання, уміння та навички. При вирішенні нових для суб'єкта проблем важливу роль відіграє репродуктивне мислення. У процесі «відкриття» важливі інтуїтивні узагальнення, а вже потім шлях до них. Процес самостійного пізнання навколишньої дійсності є результатом взаємодії репродуктивного та продуктивного (творчого) видів розумової діяльності. Аналізуючи важливу роль інтуїції у творчому акті зазначимо, що за здатністю інтуїтивно приймати правильні рішення стоять досвід і знання.